

ROGER JIMÉNEZ MONCLÚS, president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 8/2020 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual online de data 5 de novembre de 2020 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 8/2020

ASSUMPTE: Escrit de queixa presentada al CIC per l' estudiant de periodisme O.J. en data 6 de març d' aquest any per la informació del diari ABC signada pel periodista Pedro Garcia Cuartango i publicada el dia 16 de març del mateix any. El reclamant sosté que la informació transgredeix el criteri 4 del Codi Deontològic, així com que incorre en el plagi de reportatges publicats en diferents mitjans de comunicació (ARA, El Mundo, Sapiens i Segre) signats pel queixant sense cap mena de cita cap als mateixos ni al seu autor (Recomanació sobre plagi Annex C al Codi Deontològic).

ANTECEDENTS

La informació en concret es refereix a diferents aspectes de la vida de Juan Gómez Lecube que va ser espia nazi a més de futbolista de l' Atlètic de Madrid , Celta i altres clubs.

Els articles i treballs publicats pel Sr. O. J. ho van ser concretament als mitjans i dates següents :

- a. SÀPIENS, 1 gener de 2018. Cas Lecube. Disponible en el PDF adjunt.
- b. ARA, 11 d'octubre de 2019. L' entrenador de futbol que espia per els nazis. Disponible en PDF adjunt i a través de l' enllaç https://www.ara.cat/esports/futbol/Juan-Gomez-de-Lecube-entrenador-futbol-espiva-nazis_0_2323567633.html
- c. SEGRE, 12 d'octubre de 2019. Un espia nazi a Lleida. Disponible a l' enllaç https://www.segre.com/es/noticia/deportes/2019/10/12/un_espia_nazi_el_lleida_89005_1110.html. Nota adjunta a l' edició publicada en l' enllaç https://www.segre.com/es/noticias/opinion/2019/10/12/un_espia_el_banquillo_89046_1115.html.
- d. EL MUNDO, 25 de desembre de 2019. De l' Atlètic a espia de Hitler. Disponible en el PDF adjunt i a l' enllaç. <https://www.elmundo.es/deportes/futbol/2019/12/24/5e0218cc21efa0f6778b4634.html>.

Juan Gómez de Lecube va ser detingut amb temps de guerra pels serveis secrets britànics quan es dirigia al Canadà per efectuar una missió d' espionatge a favor dels nazis. Va ser empresonat a Londres fins al final del conflicte bèl·lic (1945). A partir d' aquest moment va tornar a l' Estat Espanyol i va ser entrenador de futbol de diversos clubs. Fins i tot del Barça però més va estar a prova rebent la carta de llibertat al pocs mesos. Va morir a Barcelona l' any 1966.

El dia 16 de març d' aquest any el periodista del diari ABC Pedro Garcia Cuartango va publicar un perfil de Juan Gómez Lecube a la darrera pàgina del diari com va fent fa temps.

El reclamant, Sr. O.J., va enviar el dia 6 d' abril d' aquest any una extensa carta a la Direcció del diari ABC i al seu defensor del Lector. El Sr. J. ens diu que no va rebre cap resposta. En la dita carta explicava que l' any 2016 havia iniciat una investigació vinculada a Gómez de Lecube. Explica tots els arxius que va consultar i que com a resultat de la seva investigació va publicar diferents treballs des de l' any 2018 a finals 2019 els ja hem fet menció en l' apartat anterior.

Acaba demanant al diari que aclareixi les fonts que va utilitzar el periodista i cita expressament la vulneració del Codi Deontològic tot exigint que es modifiqui l' article citant els treballs del reclamant com a font d' informació dels mateixos.

AL-LEGACIONS

Com fa sempre el CIC, va donar al mitjà l'oportunitat de fer les corresponents al·legacions. El periodista, Sr. Garcia Cuartango, va contestar a la queixa del Sr. J. en dos escrits formulats el 6 i el 7 de maig d' aquesta any.

Al·lega no haver copiat absolutament res dels treballs del Sr. J. i assegura ni tan sols haver-los llegit. Envia al CIC les que al seu criteri són les seves fonts. Concretament:

1. Article publicat per The Guardian el 18 de febrer de 2005, titulat "Nobody is talking", en el que es menciona la seva labor d' espionatge al servei de Hitler i la seva detenció a Londres.
2. Perfil sobre Gómez de Lecube de José Alcazar, publicat al maig de 2017, a la web de la penya atlètica "Bendita Locura" disponible a internet.
3. Retrat polític i futbolístic, publicat al abril de 2012, penjat a la web de la penya "Fame celeste" amb seu a Vigo.
4. "Un español en el Abwehr", breu text publicat per Eckart al 2007 amb referències bibliogràfiques.
5. Entrevista amb Gómez de Lecube en el diari Mundo Deportivo, publicada amb data indeterminada i reproduïda per internet. No és possible veure l'any d'aquesta entrevista, però deuria ser a finals dels anys 50 o a principis dels 60.
6. Perfil a la web "Yojugueencelta.com"
7. Referències a la seva feina per l' Abwehr en el Volum II dels Diaris de Guy Lidell (pàgines 111 i següents).
8. Document sobre la seva detenció i interrogatori per el MI5 a The National Archives britànics. El document porta la referència KV2/1456.

També al·lega que qualsevol coincidència que pugui existir entre els treballs d'un i l'altre es pot deure a que ambdós han utilitzat les mateixes fonts. Considera la queixa imprudent i temerària.

PONÈNCIA

El CIC ha estudiat com sempre el tema amb molta cura i ha consultat via internet fonts existents respecte a la vida de Juan Gómez de Lecube. La major part d'aquestes fonts són anteriors a les publicades tant del Sr. O.J. com del "perfil" de Pedro Garcia Cuartango al diari ABC. Són fons, articles, biografies i estudis que a les que qualsevol persona pot tenir-hi accés. Els extensos treballs publicats pel reclamant fan referència entre altres, a aspectes biogràfics de Gómez de Lecube extrets de diverses fonts. L'article "perfil" del periodista Garcia Cuartango també. Això és lògic, atès que les dades bibliogràfiques no es poden modificar ja que si es fes deixarien de ser certes. Per tant coincidències biogràfiques sobre qualsevol persona no es poden considerar en cap cas com un plagi. El plagi és un fet molt greu que fins i tot ve penalitzat com a delicte al Codi Penal.

El Codi Deontològic de la professió periodística de Catalunya en el seu Annex C diu textualment : *"Cal entendre per plagi la reproducció sense cita d' un fragment apreciable d' un producte aliè. Fer això pot constituir un delicte, però a més pot socavar greument la credibilitat d' un periodista o d' un mitjà informatiu"*.

Hi ha diverses formes de plagi :

"La reproducció textual d'un fragment d'una obra literària, d'un treball periodístic o de qualsevol altre document l' autoria del qual sigui identificable i demostrable"

"La reproducció de fotografies o imatges de qualsevol mena que tinguin autoria, independentment fins i tot que estiguin subjectes a drets d' autor"

"La reutilització de fragments d' entrevistes o de talls de veu que hagin estat obtinguts per informadors d'altres mitjans i que hagin pogut ser capturats a partir d'emissions alienes."

Aquest dos últims apartats són claus per la decisió que pren el CIC en l'assumpte que estem tractant.

En cap cas considerem que les fonts en relació a Gómez de Lecube només hagin pogut estar a l' abast del Sr. J.. Com hem dit anteriorment estan publicades a internet, en general són anteriors als treballs del queixant i estan a l'abast de qualsevol persona interessada en el tema.

Com ja hem dit el Sr. O.J. també considera vulnerat el criteri 4 del Codi Deontològic que es refereix a *"utilitzar mètodes lícits i dignes per obtenir informació"*.

Segons hem considerat al tractar en primer lloc el tema del suposat "plagi" no considerem que en el cas que estem resolent s' hagi practicat cap mètode il·lícit ni indigne per obtenir informació.

Ja hem expressat que via internet existeixen nombroses notes referents a Juan Gómez de Lecube, amb data anterior als treballs publicats per el queixant O. J.. Gómez de Lecube va ser a més d'espia nazi, futbolista de diversos equips Atlètic de Madrid, Celta, etc. Atès la força mediàtica del futbol segurament aquest fet promou que la persona tingui més interès que el trist fet d' haver sigut espia nazi. En les publicacions de les penyes futbolístiques apareixen informacions que tant el Sr. O. J. com el periodista Sr. Pedro Garcia també van tenir al seu abast. Les dates

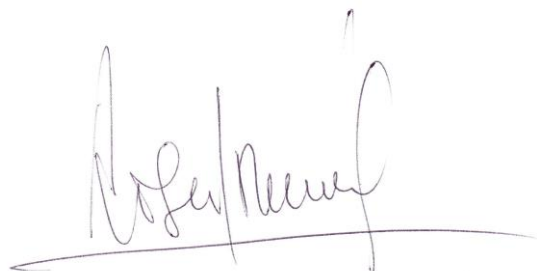
biogràfiques són evidentment les mateixes, i molt especialment, es destaca el fet al Gómez de Lecube a més de futbolista fou espia nazi.

Per tot això el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD

Analitzada la queixa presentada per la suposada vulneració del criteri 4 del Codi Deontològic i del plagi recollit a l'Annex C (Recomanacions sobre el plagi) del mateix Codi, considerem pels arguments anteriorment exposats que no queda acreditada cap vulneració del Codi Deontològic.

I per que així consti s'estén la present certificació a Barcelona en data 5 de novembre de 2020. Certifico.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Roger Jiménez', with a long horizontal line underneath it.

Roger Jiménez

President